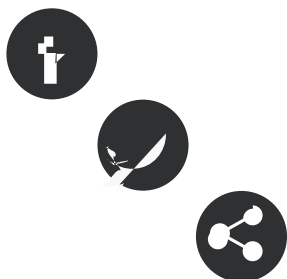
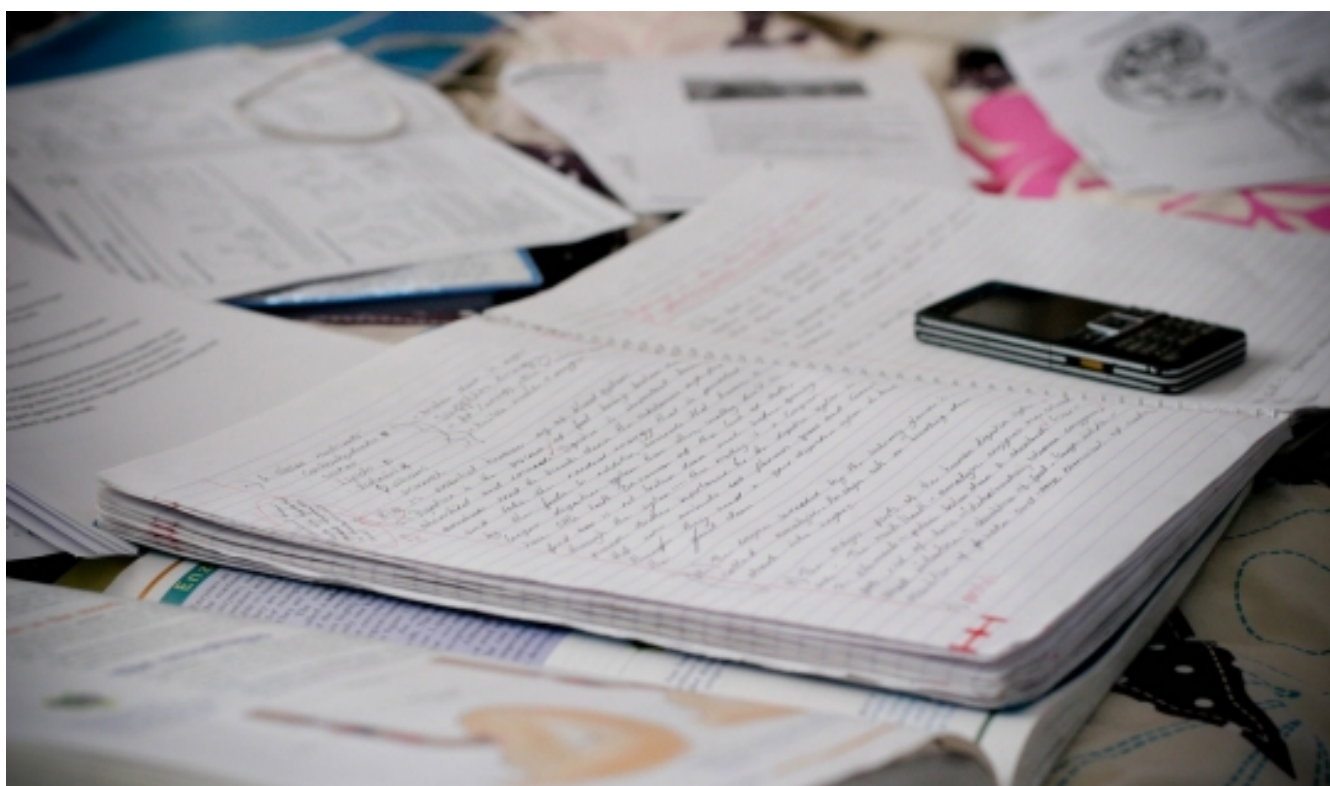

Reconnectar amb la societat a través de l'associacionisme cultural

28/01/2016

Reconnectar amb la societat a través de l'associacionisme cultural

Resum:

Quina és la contribució que poden fer les entitats de cultura popular avui per a la construcció d'una societat solidària i lliure? La resposta la podem trobar en els canvis que s'estan produint en els ateneus.

Marta Rovira

[@roviramartinez](#)

Sociòloga i presidenta de la Fundació Congrés de Cultura Catalana.

[més articles de Marta Rovira](#)

El passat 7 de maig vaig participar a les [Jornades sobre associacionisme cultural](#) que ha organitzat el Centre de Cultura Popular i Tradicional, al Teatre de Sarrià. La conferència es titulava “**L’associacionisme cultural: la construcció d’una societat solidària i lliure**”. Però no us explicaré el contingut de la meua conferència, que seria massa llarg, sinó la reflexió que vaig fer escoltant els projectes que explicaven els altres participants a la jornada: **Xavier Quinquillà**, de l’Orfeó Lleidatà, **Xavi Romero**, de l’associació Segle XXI i **Montserrat Morera**, del Centre Cultural Sant Vicenç de Sarrià.

Quina és la contribució que poden fer les entitats de cultura popular avui per a la construcció d’una societat solidària i lliure? La resposta la podem trobar en els canvis que s’estan produint en els ateneus, aquestes organitzacions que van néixer al segle XIX per donar resposta a la necessitat d’associar-se, instruir-se i construir vincles afectius entre la gent. Durant els anys de la “normalització” institucional, després de la dictadura franquista, es va creure que l’administració pública havia de substituir l’associacionisme en l’àmbit cultural. I es va dedicar a construir centres cívics a tots els pobles i barris, amb el resultat d’una situació de competència entre el model dels ateneus, orfeons, cercles, casals i el dels centres cívics.

Tanmateix, és veritat que durant anys moltes associacions ateneïstes han patit una mena de letargia produïda per la manca de renovació en les seves directives i la davallada dels associats, però sobretot per la manca de renovació en el desenvolupament de les activitats. Per sort, **estan apareixent nous models d’ateneus i orfeons que treballen per renovar les aquestes tres dimensions**. Com ho fan? Una de les claus és la capacitat de reconnectar amb la societat. El model de l’ateneu (orfeó, casino, cercle, casal...) planteja des de sempre una proposta integral per oferir un marc d’activitat social i cultural a la gent de totes les edats. Però avui no n’hi ha prou d’oferir una oferta de diverses activitats per a públics diferents, però desconnectades entre si. Aquest és, de fet, el model del centre cívic, un espai gestionat per l’administració que promou una oferta per a públics i interessos diversos, però no integrada. **El model de l’ateneu ha de ser, en canvi, el d’una entitat que busca treballar per integrar diversos interessos dels associats, connectats amb les necessitats de la societat**. No és el mateix oferir cursos de música de l’estil del conservatori que buscar una manera de convertir la música en una eina d’integració social.

El nou plantejament que estan oferint entitats com l’[Orfeó Lleidatà](#) o el [Centre Parroquial de Sarrià](#) proposa una nova manera de connectar les entitats amb la societat, oferint-se com a espais de trobada i d’experimentació

de **noves propostes culturals que són també noves propostes socials de gestió de la diversitat**. Un exemple d'això és el **Consell Participatiu de l'Orfeó Lleidatà**, que aplega entitats socials i culturals per confeir un programa d'activitats conjunt a la sala d'actes de la seu renovada de l'Orfeó. Una programació que es fa connectant amb el territori i amb el batec d'aquest territori. El mateix es pot dir del **Centre Parroquial de Sarrià**, que promou la innovació en el camp cultural a través de **projectes com "Talent femení", que busca la recuperació de compositores i artistes femenines oblidades per una història** feta des de la mirada i per als homes, que ofereix el seu espai perquè persones sense llar usuàries del Centre d'acollida Assís, del mateix barri, hi puguin fer activitats o participar com a voluntaris de les activitats del centre. El Centre Parroquial esdevé, per mitjà d'una gran varietat d'activitats, un centre de referència del barri i un espai de gestió conjunta d'iniciatives, amb la participació d'entitats i de persones a títol personal. La mateixa renovació del Teatre de Sarrià, una peça magnífica del segle XIX, ha estat feta en bona mesura gràcies a l'aportació popular.

Les entitats ateneïstes, que disposen d'un espai per a activitats, són avui un gran actiu per als seus entorns territorials. Cal que s'obrin, que busquin reconnectar amb la societat, amb el seu entorn, concebant-se a si mateixes com un espai obert i d'experimentació. Aquesta obertura té un retorn d'un valor augmentat, en nombre d'associats, però també en capacitat de renovació i innovació.

(article publicat originalment al [bloc de Marta Rovira](#))

Etiquetes: [associacionisme cultural](#), [ateneus](#), [cultura popular i tradicional](#), [Marta Rovira](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/opinio/reconnectar-amb-la-societat-traves-de-lassociacionisme-cultural>